

קעט. א. מהם הדינים היוצאים מכך שהקרן של גזל הגר נקרא בתורה 'אשם'?

ב. האם יש חילוק בדין בין הקרן לחומש, בגזל הגר?

ג. האם הכהנים הזכאים בגזל הגר – כיוורשים, או כמקבלי מתנה? (קי)

א. אינו מושב אלא ביום; אינו מושב לחצאין; אין הכהנים חולקים גזל הגר כנגד גזל הגר.

ב. כן, נתינת הקרן מעכבת את האשם ואת הכפרה, ואין נתינת החומש מעכבת. (ואפשר גם לענין נתינת לילה ונתינה לחצאין – ע' תד"ה למאי).

ג. מסקנת הגמרא שמקבלי מתנה הם, ואי אפשר להשיב להם חמץ שעבר עליו הפסח, שאין כאן 'נתינה', וכן פטורים הם ממעשר-בהמה מגזל המושב להם, כדין לקוח ומקבל מתנה.

קפ. איזו משמרת זוכה בהקרבת האשם ובכסף הגזילה (בגזל הגר שמת) – באופנים הבאים:

א. נתן האשם למשמרת יהויריב במשמרתו, ונתן הכסף למשמרת ידעיה במשמרתו.

ב. נתן האשם ליהויריב במשמרתו, ואת הכסף לידעיה בזמן משמרת יהויריב. (פרט הדין אם כבר הקריבו יהויריב את האשם, ואם לא הקריבו).

ג. כסעיה ב. אלא שעברה משמרת יהויריב ולא תבעו את הכסף.

ד. כנ"ל, ועבר זמן שתי המשמרות, ולא תבעו אלו את אלו. (קיא).

א. קונסים את יהויריב על שקבלו האשם לפני הכסף, ולכן אם קיים האשם יקריבוהו בני ידעיה (כדתנן במתניתין, ואף ר"י מודה לכך – רש"י במשנה).

ב. לר' יהודה – יחזיר כסף אצל האשם, שקנסו לידעיה לפי שקבלו הכסף שלא במשמרתם. ולחכמים – יחזיר האשם אצל כסף, שקנסו את יהויריב על שקבל אשם קודם כסף. ואם כבר הקריבו יהויריב את האשם – פסול, וזכו יהויריב בעורו, ויחזור ויביא אשם אחר ויקריבוהו בני ידעיה.

ג. הרי מחלו לידעיה, ויקריבו בני ידעיה את האשם, אף לר' יהודה.

ד. חזור דינו בכסעיה ב. (ולר"י יקריבוהו בני יהויריב כשיגיע זמן משמרתם. רש"י וע' מל"מ וחזו"א).

פרק עשירי – הגזל ומאכיל'

קפא. א. הגזל מחברו, ונתייאש, ומת הגזול – האם יורשיו חייבים להשיב את הגזלה או את דמיה?

ב. הגזול מחברו, ולא נתייאש, ובא אחר ואכלו – ממי גובה הנגזל? (קיא:)

א. אם הגזילה קיימת – מחלוקת רמי בר חמא ורבא, האם 'רשות יורש כרשות לוקח' והרי כאן יאוש ושינוי רשות ופטורין, מלבד אם הגזילה היא דבר חשוב ומסוים, שמשום כבוד אביהם – מחזירין. או שמא אין זה שינוי רשות וחייבין להחזיר. ואם אין הגזילה קיימת, כגון שאכלום, פטורין מלשלם אא"כ הניח להם אביהם קרקעות (בזמן הגמרא, שמטלטלין לא השתעבדו אלא קרקעות), שנשתעבדו לפרעון חובותיו.

ב. אמר רב חסדא: רצה מזה גובה רצה מזה גובה. ורמי בר חמא חולק וסובר שהשני פטור.

קפב. א. האם ומתי ניתן לחייב יתומים קטנים על גזילת אביהם?

ב. תינוק שירד לשדה של אחר – האם דנים בענינו לפני שהגדיל? (קיב)

א. אם הגזילה אינה קיימת, כגון שאכלוהו – פטורים. ואם היא קיימת – מחלוקת סומכוס וחכמים. (בין הניח אביהם אחריות נכסים בין לא הניח. עתוס').

ב. אין ממתנינים עד שיגדיל אלא דנים בדינו מיד. ודוקא כשאין לו חזקה מאביו על אותה שדה, אבל אם מוחזק מאביו, אין דנים להוציאה ממנו עד שיגדל.

קפג. יורשים גדולים שהניח להם אביהם פרה שאולה – האם חייבים באונסיה? (קיב.)

אם לא הניח להם אביהם אחריות נכסים – פטורין. ואם הניח – לרב פפא פטור (לפי שחיוב השואל באונסין לא חל אלא בשעת האונס ולא בזמן השאלה). ולרבא – איכא תרי לישני.